

מידע על יישוב מחדש למבקשי מקלט בישראל

יישוב מחדש הוא הליך בו נציבות האו"ם לפליטים מסייעת לפליט לעבור ממדינת המקלט (ישראל) למדינה שלישית. יישוב מחדש נועד להוות פתרון עבור פליטים פגיעים במיוחד שלא ניתן לסייע להם במדינת המקלט.

בישראל מספר הפליטים קטן בהשוואה למדינות אחרות. כמו כן, ישראל היא מדינה מפותחת עם מספיק משאבים כדי לתמוך באוכלוסיית הפליטים שלה. עם זאת, נציבות האו"ם לפליטים מסייעת לעתים ביישוב מחדש של פליטים מישראל כצעד חריג, לרוב עבור אנשים במצב רפואי מסכן חיים, ניצולי עינויים אשר לא קיבלו גישה מספקת לשירותי שיקום, ילדים עם צרכים מיוחדים, ונשים בסיכון. נציבות האו"ם לפליטים עובדת עם ארגוני הסיוע השונים לזיהוי הפליטים המתאימים להליך יישוב מחדש.

מסמך זה יספק הסבר קצר ותשובות לשאלות הבאות:

- 1) מי מקיים את התנאים הנדרשים ליישוב מחדש?
- 2) כיצד עובד הליך ההפניה ליישוב מחדש?
- 3) הונאה בתהליך היישוב מחדש

חשוב לציין:

- הליך היישוב מחדש הוא ארוך ועשוי להימשך מספר שנים. זו הסיבה שיישוב מחדש אינו פתרון לבעיות מיידיות. על כן, גם אם התיק שלך הופנה לבדיקת האפשרות של יישוב מחדש, עליך להמשיך להיעזר בסיוע הקיים בישראל.
- ההחלטה הסופית, האם לקבל פליט ליישוב מחדש או לא, **נקבעת על ידי מדינת היעד בלבד**. נציבות האו"ם לפליטים והארגונים המפנים לא יכולים להבטיח שבקשת היישוב מחדש תענה בחיוב. אם הבקשה נדחית, נציבות האו"ם לפליטים לא יכולה להבטיח שהבקשה תועבר למדינה אחרת.

1) מי מקיים את התנאי ליישוב מחדש?

לפליטים אין זכות ליישוב מחדש. יישוב מחדש הוא פתרון שמוצע לפליטים רק בנסיבות מאוד ספציפיות.

כדי להישקל ליישוב מחדש באמצעות נציבות האו"ם לפליטים, הפליט/ה:

• חייב/ת להיות בעל פגיעות ייחודית ללא פתרון לפגיעות/ה בישראל;

• חייב/ת להיות מופנים לנציבות האו"ם לפליטים על ידי אחד מארגוני הסיוע או על ידי נותן שירות מקצועי (כגון עובד סוציאלי או רופא), לאחר מיצוי כל הפתרונות הקיימים למצבו/ה בישראל. **פליט אינו יכול להפנות את עצמו ליישוב מחדש;**

• חייב/ת להיות עם טענת פליט תקפה ולהיות מוכר/ת כפליט/ה על ידי נציבות האו"ם לפליטים.

2) כיצד פועל תהליך הפניה ליישוב מחדש בישראל?

מבקש מקלט או פליט אינם יכולים להגיש בקשה ליישוב מחדש. יישוב מחדש על ידי נציבות האו"ם לפליטים מתבצע על בסיס הפניות של ארגוני הסיוע בישראל ונותני שירות שעובדים עם הנציבות על מנת לזהות את האנשים הפגיעים ביותר והמתאימים ביותר למספר המקומות המצומצם שיש ליישוב מחדש.

ארגונים אלו הם אותם ארגונים שבהם מבקשי המקלט מקבלים סיוע ותמיכה בישראל על בסיס יומיומי. באמצעות עבודה קבועה עם קהילות מבקשי מקלט, הארגונים יכולים לזהות את האנשים הפגיעים ביותר ולהפנות אותם לנציבות האו"ם לבחינת האפשרות ליישוב מחדש.

הפניות ליישוב מחדש אינן נעשות לפי בקשה, אלא על סמך הערכת הארגון האם יישוב מחדש הוא הפתרון המתאים למצב הספציפי של מבקש המקלט.

הפניות עצמיות לנציבות האו"ם לפליטים לצורך יישוב מחדש לא יתקבלו בשום מקרה.

(3) יישוב מחדש והונאה:

• כל שירותי נציבות האו"ם ניתנים ללא תשלום. נציבות האו"ם לפליטים לא דורשת כל תשלום עבור יישוב מחדש או עבור כל שירות אחר שהיא מספקת לפליטים ומבקשי מקלט.

• כל אדם, גם אם הוא עובד נציבות האו"ם לפליטים או ארגון סיוע, הטוען שיעזור לכם עם יישוב מחדש בתמורה לכסף או טובות הנאה, צריך להיות מדווח למשרד נציבות האו"ם באופן מיידי. את הדיווח ניתן לעשות על ידי שליחת אימייל לכתובת ISRTReport@unhcr.org. נציבות האו"ם לפליטים מבטיחה כי גם האימייל וגם כתובת השולח ישארו חסויים.

• באופן דומה, אסור לפליט להציע שוחד או תשלום לאף אדם שעובד עבור נציבות האו"ם בשום פנים ואופן, ולא משנה מה תפקידו. לניסיון כזה יהיו השלכות חמורות על הפליט, לרבות עונשים פליליים לפי החוק הלאומי.

נציבות האו"ם לפליטים בישראל, אוקטובר 2024